

ÅRSBERETNING

2024

Virksomhetens art og sted

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har som formål å bidra til økonomisk sikring av medlemmene og deres familie i forbindelse med arbeidsuførhet, alderdom og død, samt ved fravær fra egen legepraksis i forbindelse med sykdom, fødsel og adopsjon.

I tillegg kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende og sosiale tiltak samt forskning på områder som er innenfor SOPs interesseområde.

Ordnningen er organisert som en stiftelse og står under tilsyn av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SOP har adresse i Christiania Torv 5, Oslo

Redegjørelse for årsregnskapet

Hovedoppgaver i 2024

SOPs styre har som målsetning at SOP skal bevares som en permanent bærekraftig og relevant ordning. For at det skal være mulig, er det nødvendig å gjøre gode prioriteringer med tanke på hva SOP skal bruke pengene på. SOPs styre har brukt mye tid i 2024 på å diskutere hvordan midlene i SOP bør anvendes for å oppnå målsettingen, samtidig som ordningen skal oppleves viktig og forutsigbar for medlemmene.

Etter en del år med krise i fastlegeordningen, er det iverksatt ulike økonomiske insentiver for å rekruttere leger til primærhelsetjenesten, som ALIS-tilskudd, etableringstilskudd, samt en betydelig økning i basistilskuddet. Antall leger i ordningen er økende, både i form av fastleger og vikarer. For SOPs del innebærer dette økt press på ytelsene. Økte inntekter som skal kompenseres ved fravær og økt antall leger inn i ordningen, innebærer naturlig nok at utbetalingene fra SOP øker. Det er spesielt utbetalinger knyttet til fødselsstønad som har økt mye fra 2023 til 2024. Totalt er det utbetalt kr 50,4 millioner i fødselsstønad fra SOP i 2024, mot 37 millioner i 2023.

SOPs alders- og ektefellepensjoner er avgrenset og vil over noe tid fases ut. SOP vil på sikt dreie fra å være en pensjonsordning til å bli en ordning som i all hovedsak skal gi støtte ved

avbrudd fra praksis som følge av sykdom, fødselspermisjon etc. Dette SOP omtaler som avbruddsytelser.

Avbruddsyttelsene er et viktig sikkerhetsnett for leger som driver egen praksis. Tilsvarende har styret vurdert uførepensjonen fra SOP å være av stor betydning. Næringsdrivende leger som er arbeidsuføre utover ett år og må over på arbeidsavklaringspenger for en periode, eller eventuelt blir varig uføre, opplever et vesentlig inntektstap. Her blir støtten fra SOP i form av uførepensjon veldig verdifull. Prognoser kan imidlertid tyde på at dette vil bli en stor utgiftspost for SOP fremover da antall leger inn i ordningen øker kontinuerlig og legene begynner å likne mer på "gjennomsnittsbefolkningen" med tanke på sykdom og uførhet.

SOPs styre fikk i 2023 utarbeidet en stresstest i samarbeid med ordningens aktuar og SOPs rådgivningsmiljø innen kapitalforvaltning. Beregninger viser at dersom SOP skal kunne bevares som en permanent ordning, er det behov for betydelig økning av friske midler inn i ordningen, alternativt at de årlige utbetalingene fra SOP reduseres kraftig og ikke minst at man oppnår god avkastning på kapitalen. Styret har gjennom 2024 startet en dialog med Legeforeningens sentralstyre omkring disse spørsmålene. Det er anslått at SOP må gjøre innstramminger på i størrelsesorden kr 25-30 millioner årlig. Dette fordrer harde prioriteringer og reduksjon både i de direkte stønadene og i støtten til kollektive tiltak. Styrets arbeid med disse prioriteringene startet i 2024 og vil være en hovedoppgave i 2025.

Tilførsel av midler

Som nevnt trenger SOP tilførsel av frisk ekstern kapital som et bidrag for å være bærekraftig over tid. Dette er Legeforeningens sentralstyre orientert om, og det er således spilt inn i forbindelse med forhandlingene om normaltariffen.

De siste par årene har SOP fått økte overføringer i forbindelse med normaltariff-forhandlingene, noe styret anerkjenner. Bevilgningen for perioden 1.7.2023 – 30.6.2024 var på kr 58,9 millioner og for perioden 1.7.2024 – 30.6.2025 kr 60,3 millioner.

Gjennomførte stresstester viser imidlertid at tilskudd på dette nivå ikke er tilstrekkelig til å sikre ytelser på dagens nivå frem i tid. Langsiktig økonomisk bærekraft fordrer ytterligere økning i eksterne midler – alternativet er tøffere prioriteringer blant SOPs ytelser .

Forretningsførsel gjennom 2024

I henhold til SOPs vedtekter, er Legeforeningens generalsekretær forretningsfører for SOP.

SOPs styre har hatt fire ordinære styremøter i 2024, samt en strategisamling. Det har i tillegg blitt avholdt tre ekstraordinære styremøter. Alle de ordinære styremøtene har vært fysiske møter.

Styret har gjennom 2024 utarbeidet forslag til vedtektsendringer på en rekke punkter. Bakgrunnen var behov for oppdateringer og tilpasninger til omkringliggende regelverk. Til tross for at ordningen har stram økonomi og det vil måtte gjøres prioriteringer fremover, er

det funnet rom for en viss utvidelse av rettighetsområder der styret har funnet det rimelig. Dette for å sikre at SOP er innrettet på en måte som er relevant for medlemmene.

Forslaget ble oversendt Legeforeningens sentralstyre for behandling og har senere blitt godkjent av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Vedtektene som er gjeldende fra 1.1.2025 er oversendt Lotteri- og stiftelsestilsynet for endelig godkjenning.

Forvaltning av SOPs kapital

Hoveddelen av SOPs kapital er investert i aksjer, obligasjoner og eiendom, med en total forvaltningskapital på 4 675,5 millioner kroner per 31.12.2024.

2024 var et svært godt år for SOPs investeringer. Sammenlignet med de senere år, var avkastningen både for aksjer og obligasjoner god. Globale aksjer oppnådde en avkastning på 14,7 %, mens obligasjonsporteføljen fikk en avkastning på 4,9 %. Høye rentenivåer og fallende kredittspreader bidro til solid avkastning for obligasjonsfondene.

Norske aksjer hadde den beste utviklingen med en avkastning på 20,5 %. Dette er betydelig bedre enn den historiske gjennomsnittlige årlige avkastningen i det norske aksjemarkedet. Hovedindeksen (OSEBX) har over de siste 40 årene gitt en gjennomsnittlig avkastning på litt over 10 %. Aktivaklassen eiendom fikk en avkastning på 6,1 % i 2024. Den samlede porteføljeavkastningen for SOP i 2024 endte med dette på 9,9 %.

SOP har gjennom året opprettholdt en aksjeandel på 50 %, med en godt diversifisert portefølje fordelt mellom aksjer, eiendom og rentebærende verdipapirer. Diversifisering er en sentral del av SOPs strategi for å redusere risiko og sikre stabil avkastning over tid. I motsetning til livsforsikringsselskaper, er ikke SOP underlagt garantiforpliktelser. Dette gir større frihet i kapitalallokeringen og mulighet til å tilpasse investeringene i henhold til markedsforholdene. Ved utgangen av året var kapitalen fordelt på 11 forvaltningsmandater, hvor de globale aksje- og renteporteføljene er valutasikret.

SOP har en tydelig bærekraftstrategi (ESG-strategi) og følger ekskluderingslisten til Statens Pensjonsfond Utland (SPU). I tillegg etterlever SOP de etiske retningslinjene fastsatt av Finansdepartementet og stiller høye krav til forvaltere når det gjelder ESG-rutiner og -prosesser. Kun globale fondsprodukter med strenge ESG-krav inngår i SOPs investeringsportefølje.

Det har ikke vært noen utskiftninger av forvaltere i 2024. Den stabile og velfungerende forvaltningen har foreløpig gjort det unødvendig med utskiftninger.

Resultatregnskapet

Regnskapet viser et resultat på bunnlinjen på kr null. Hele SOPs kapital er bundet opp i form av avsetninger til fremtidige forpliktelser knyttet til henholdsvis pensjoner, avbruddsytelser og engangsstønad ved død. Økning av kapitalen som følge av positiv avkastning i porteføljen, bidrar således til økte avsetninger.

Inntekter

I forbindelse med de årlige normaltarifforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og KS, ble det i 2024 bevilget kr 60,229 millioner til SOP. 50 % av overføringene for 2024, sammen med 50 % av tildelingen for forrige avtaleperiode, er regnskapsført som driftsinntekt med kr 59,6 millioner i 2024.

Kapitalforvaltningen fikk en avkastning i 2024 på ca. kr 441,7 millioner. Den verdijusterte avkastningen av investert kapital var 9,9 %. Dette er 1,6 % -poeng svakere enn porteføljens referanseindeks. Aksjer har bidratt med en avkastning på kr 331,7 millioner og eiendom har bidratt med en avkastning på kr 26,7 millioner. Globale renter har gitt en avkastning på kr 75,0 millioner. Utlånet til Christiania Torv AS har gitt en avkastning på kr 6,1 millioner.

Kostnader

Administrasjonskostnadene for saksbehandling og kapitalforvaltning hos forretningsfører er økt med 1,8 %, fra ca. kr 15,3 millioner i 2023 til ca. kr 15,6 millioner i 2024. Økningen er relatert til lønns- og prisvekst.

Ytelser til stønadsberettigede

Utbetaling av stønader fra ordningen økte med ca. kr 28,6 millioner fra 2023 til 2024. Totalt ble det i 2024 utbetalt avbruddsytelser og pensjoner på tilsammen ca. kr 361,6 millioner.

Utbetalingene knyttet til avbruddsytelser lå i 2024 på kr 98,9 millioner, en økning på ca. kr 14,3 millioner fra 2023. Størsteparten av økningen kan tilskrives økt utbetaling av fødselsstønad som økte med kr 13,4 millioner. For øvrig er det en liten økning i pleiepenger og svangerskapsenger, mens utbetalingene knyttet til sykehjelp ligger litt under nivået for 2023.

Utbetalingene knyttet til engangsstønad ved død utgjorde i 2024 ca. kr 11,6 millioner. Dette er en økning på ca. kr 1,6 millioner fra 2023.

Utbetalinger knyttet til alderspensjon fortsetter å øke - fra et nivå i 2020 på ca. kr 168,5 millioner til ca. kr 214,5 millioner i 2024, en økning på vel 27 %. Økningen fra 2023 til 2024 var på ca. 5 %.

Det forventes at utbetalinger knyttet til alderspensjon fortsatt vil vise en økning de nærmeste årene. Antall privatpraktiserende leger som blir 67 år, og som i tillegg har autorisasjon før 1.1.1993 og derved potensielt har rett til alderspensjon fra SOP, når en topp rundt år 2025. Deretter snur kurven og det er anslått at siste utbetaling knyttet til alderspensjon etter dagens vedtekter (opphørende pensjon) vil finne sted om lag 2045.

Totalt antall pensjonsmottakere fra SOP er ganske stabilt fra år til år. Det blir imidlertid en litt annen fordeling ved at livsvarig alderspensjon reduseres og også antall ektefellepensjoner går ned. Det kommer imidlertid inn nye søknader gjennom året, og tilsvarende blir det opphør i løpende pensjoner. Sistnevnte skyldes eksempelvis dødsfall, opphør av uførepensjon, at barn som mottar barnpensjon har fylt 20 år samt at alderspensjon er ferdig utbetalt. Antall aktive saker per 31.12.2024 er 1 819.

Tabellen nedenfor viser antallet pensjonister fordelt på ytelsestyper per 31.12.2024

2024	Antall totalt	Kvinner	Menn
Alderspensjon livsvarig	426	94	332
Alderspensjon 10 års utbetaling	748	179	569
Alderspensjon til fylte 77 år	268	66	202
Uførepensjon	160	92	68
Ektefellepensjon	191	179	12
Barnepensjon	26	15	11
Sum	1819	625	1194

Som ledd i prioriteringen av hvordan SOPs midler best skal anvendes, kan det nevnes at SOP har underregulert sine pensjoner noe de siste tre årene. Underreguleringen sammenliknet med samordningsfradraget innebærer at SOPs andel av den totale pensjonen for mange av pensjonistene blir noe redusert, og for noen få vil pensjonen fra SOP utgå fullstendig. Dette gjelder leger som typisk har mange år med offentlig stilling og rettigheter i en offentlig tjenestepensjonsordning som SOP-pensjonen skal samordne med.

Andre stønader

I henhold til SOPs formålsparagraf (§ 2 i vedtektene) kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak til beste for medlemmer/ektefeller som er blitt pensjonister. Med hjemmel i denne bestemmelsen har SOP siden 1993 bidratt til finansieringen av Legeforskningsinstituttet for deres arbeid med forskning på legers helse. Videre ble det utbetalt støtte til Legeforeningens fylkesvise kollegiale støttearbeid, til det forebyggende behandlingstilbudet Villa Sana på Modum Bad, samt til kurs i regi av Eldre legers forening. I 2024 ble det avviklet ett seniorseminar. Det ble i 2024 utbetalt ca. kr 19,8 millioner i prosjektstøtte til ovennevnte formål.

Støtte til kollektivt sykdomsforebyggende tiltak

Etterspørselen etter kurs og rådgivning ved Villa Sana viste en kraftig økning fra 2020 og fremover. For at Villa Sana skulle klare å møte den økte etterspørselen, økte SOPs styre støtten betydelig. Samtidig ble det innført egenandel i forbindelse med deltakelse på kurs. Den siste tilleggsavtalen mellom partene gjaldt perioden 1.8.2022 – 31.12.2024. I forbindelse med reforhandling av denne avtalen, har SOPs styre gitt Villa Sana tilbakemelding på at den økonomiske støtten fra SOP gradvis vil reduseres til den kommer tilbake til nivået man lå på før tilleggsfinansieringen startet. Selv om SOPs styre vurderer arbeidet ved Villa Sana som viktig for medlemmene, må styret som ledd i prioriteringsdebatten vurdere all bruk av SOPs begrensede midler.

Samarbeidsprosjekt med Trasoppklinikken

Avtalen mellom SOP og Trasoppklinikken vedrørende prosjektet "Hjelp til leger med rusproblemer" gjelder for perioden 1.9.2022 – 1.9.2025. Dette er et lavterskeltilbud som er

etterspurt, kostnadseffektivt og som fungerer godt. Per 31.12.2024 har 113 leger benyttet seg av tilbudet fra oppstart i 2019, og tilbakemeldingene er gode.

Balansen

Stiftelsens bokførte totalkapital per 31.12.2024 var ca. kr 4 719 millioner, en økning på ca. kr 86 millioner fra 2023. Verdipapirporteføljens kursreserve har i løpet av 2024 økt med ca. kr 321 millioner til ca. kr 832 millioner. Porteføljen blir valutasikret direkte i globale aksje- og rentefondene. Verdipapirporteføljen er vurdert til virkelig verdi per 31.12.2024.

Verdipapirporteføljen er fordelt mellom aktivaklasser i henhold til nedenstående tabell (inkl. opptjente ikke forfalte renter samt inkl. skyldig forvaltningshonorar, alle beløp i hele tusen):

Globale rentebærende papirer	1 578 233
Norske aksjer	255 987
Globale aksjer	2 067 293
Eiendomsfond Norge	452 337
Sum	4 353 850

For øvrig var kapitalen plassert i utlån (Christiania Torv AS), driftsmidler og bankinnskudd. Samlet bokførte forpliktelser utgjorde per 31.12.2024 omlag kr 4 700 millioner. Av dette utgjorde påløpte pensjonsforpliktelser ca. kr 2 627 millioner. Det er avsatt i størrelsesorden kr 2 073 millioner til andre ytelser.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet med fortsatt drift som forutsetning.

Styreansvarsforsikring

SOP har styreansvarsforsikring med en ramme på kr 5 millioner.

Åpenhetsloven

Stiftelsen er omfattet av åpenhetsloven, og har egen separat redegjørelse knyttet til dette på sine hjemmesider www.sop.no

Arbeidsmiljø

Ordningen har ikke egne ansatte.

Likestilling

I og med at ordningen ikke har egne ansatte, knytter hensynet til likestilling seg til valg av styremedlemmer samt gjennom utformingen av ytelsene. Tre av styrets fem medlemmer i 2024 er kvinner.

Sykehjelps- og
pensjonsordningen for leger

Påvirkning av det ytre miljø

Det ytre miljø forurenses ikke av SOPs virksomhet.

Forslag til disponering av årsresultat

Årets underskudd etter endring i avsetninger på kr null.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets mening fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger i 2024.

Utviklingen fremover

SOP skal fungere som et sikkerhetsnett for leger som driver privat praksis. Ytelsene skal innrettes på en måte som gjør at SOP oppfattes som relevant for medlemmene. I tillegg er det et ønske at SOP skal virke rekrutterende for leger som vurderer næringsdrift for sin yrkesvei. For å oppnå disse målene, er det helt avgjørende at SOP kan opprettholde sin finansielle bærekraft slik at legene kan påregne ytelser i en lang tidsperiode fremover.

For å sikre en langsiktig økonomisk bærekraft for SOP, vil styret i samarbeid med Legeforeningen fortsette sitt strategiske arbeid med å sikre tilstrekkelig tilførsel av frisk kapital til ordningen. Styret vil arbeide for å optimalisere kapitalforvaltningen for å sikre stabil og høy avkastning uten å ta unødvendig høy risiko. I tillegg er det avgjørende for styret at forvaltningen skal skje innenfor rammen av de etiske kriteriene som ligger til grunn for plasseringen av SOPs midler. Parallelt med dette vil styret jevnlig vurdere justering av vedtektene for å sikre relevans for dagens leger og for å sikre at vedtektene til enhver tid harmoniseres med endringer i omkringliggende regelverk

En prioritert oppgave fremover er å utarbeide presise estimer for SOPs fremtidige levetid gitt ulike forutsetninger mht. tilførsel av midler til ordningen, kapitalavkastning samt utvikling i legearbeidsmarkedet. Dette arbeidet pågår og vil skje i samarbeid med ordningens aktuar og med ordningens kapitalforvaltere samt ved bruk av Legeforeningens medlemsdata. Styrets viktigste oppgave vil være å gjøre de prioriteringer som er nødvendige for å oppnå en vesentlig reduksjon av SOPs utgifter. Kostnadsreduksjonen vil måtte omfatte de direkte stønadene til medlemmene så vel som støtten til kollektive tiltak.

Finansiell risiko

Stiftelsens investeringer i globale aksjer og renter er valutasikret og stiftelsen er således ikke eksponert for valutarisiko. SOPs aksjeporteføljer er brede og gjennomgående indekxnære. Porteføljene er således eksponert for den generelle markedsrisikoen i aksjemarkedene, men i liten grad eksponert for spesifikk risiko knyttet til enkeltelskaper. De globale renteinvesteringene har en gjennomsnittlig durasjon på ca. 2,3 år som innebærer moderat risiko for kursfall (diskonteringstap) ved fremtidig økning i rentenivået. Det stilles strenge krav til kredittrating (minimum "investment grade"). SOP er således ikke investert i obligasjoner med høy risiko, såkalte "high yield" -obligasjoner. Likviditeten i stiftelsen vurderes som god.

Sykehjelps- og
pensjonsordningen for leger

Oslo, 6.3.2025

Marit Hermansen
leder

Arne Laudal Refsum

Signe Marit Stephanides

Rune Burkeland-Matre

Anita Mølmesdal Sivertsen

Siri Skumlien
daglig leder

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Skumlien, Siri

Daglig leder

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2005857

IP: 62.92.xxx.xxx

2025-03-11 12:53:39 UTC

Stephanides, Signe M T Von

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-1018282

IP: 89.8.xxx.xxx

2025-03-11 12:53:58 UTC

Burkeland-Matre, Rune

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1260011

IP: 31.25.xxx.xxx

2025-03-11 14:25:31 UTC

Sivertsen, Anita Mølmesdal

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5992-4-3009013

IP: 155.55.xxx.xxx

2025-03-11 14:56:01 UTC

Hermansen, Marit

Styreleder

På vegne av: SOP Styret

Serienummer: no_bankid:9578-5995-4-294139

IP: 178.232.xxx.xxx

2025-03-11 22:36:50 UTC

Refsum, Arne Laudal

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-11359

IP: 109.189.xxx.xxx

2025-03-12 07:15:37 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 08ZB4-OXC5H-JBHXT-N65GX-ZLIFP-WTVUE

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tillitstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Resultatregnskap

	Noter	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Driftsinntekter			
Netto avkastning gevinst finansinvesteringer	2	432 208 673	375 543 707
Tilskudd	3	59 551 998	54 622 500
Andre inntekter		287 800	290 250
Sum driftsinntekter		492 048 471	430 456 457
Driftskostnader			
Avskrivninger anleggsmidler		379 719	379 719
Ytelser	4	328 313 434	814 778 999
Pensjoner	5	120 827 495	-426 819 209
Støtte til prosjekter		19 815 220	18 670 665
Netto avkastning tap finansinvesteringer		0	0
Administrasjonskostnader	6	24 800 930	24 593 350
Sum driftskostnader		494 136 798	431 603 524
Driftsresultat		-2 088 327	-1 147 067
Finansinntekter/-kostnader			
Finansinntekter		2 129 830	1 339 102
Finanskostnader		41 503	192 035
Netto finansposter		2 088 327	1 147 067
Resultat før skattekostnad		0	0
Skattekostnad	7	0	0
Resultat etter skattekostnad		0	0
Overføringer			
Overføring til/fra(-) annen egenkapital	8	0	0
Sum overføringer		0	0

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

		31. desember 2024	31. desember 2023
	Noter		
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
IT-system		1 198 001	994 971
Sum varige driftsmidler		1 198 001	994 971
Finansielle anleggsmidler			
Lån til tilknyttet selskap	9	239 840 000	253 880 000
Aksjer i tilknyttet selskap	10	40 000 000	30 000 000
Sum finansielle anleggsmidler		279 840 000	283 880 000
Sum anleggsmidler		281 038 001	284 874 971
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre kortsiktige fordringer		2 584 279	4 393 340
Sum fordringer		2 584 279	4 393 340
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer	2	2 323 280 430	2 347 942 820
KS-andeler eiendom	2	452 336 830	444 271 993
Markedsbaserte obligasjoner	2	1 578 233 722	1 513 074 824
Sum investeringer		4 353 850 982	4 305 289 637
Bankinnskudd	11	81 816 171	38 121 607
Sum omløpsmidler		4 438 251 432	4 347 804 583
Sum eiendeler		4 719 289 433	4 632 679 554

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

	Noter	31. desember 2024	31. desember 2023
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		14 950 000	14 950 000
Sum innskutt egenkapital		14 950 000	14 950 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		0	0
Resultat hittil i år		0	
Sum opptjent egenkapital		0	0
Sum egenkapital	8	14 950 000	14 950 000
Gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	2 627 279 941	2 757 582 659
Andre avsetninger	4	2 073 222 878	1 855 390 037
Sum avsetninger og forpliktelser		4 700 502 819	4 612 972 696
Sum langsiktig gjeld		4 700 502 819	4 612 972 696
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 416 241	4 447 925
Skyldig offentlige avgifter		420 373	308 934
Annen kortsiktig gjeld		0	0
Sum kortsiktig gjeld		3 836 614	4 756 859
Sum gjeld		4 704 339 433	4 617 729 555
Sum egenkapital og gjeld		4 719 289 433	4 632 679 554

Oslo 6. mars 2025

Marit Hermansen
leder

Arne Refsum

Signe Marit Stephanides

Rune Burkeland-Matre

Anita Mølmesdal Siversen

Siri Skumlien
daglig leder

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Kontantstrømoppstilling

	2024	2023
Likvider tilført/brukt på virksomheten		
Tilført fra årets virksomhet 1)	-422 073 528	-356 239 794
Endring kortsiktige fordringer	1 809 061	-1 036 541
Endring annen langsiktig gjeld	87 530 123	54 949 044
Endring kortsiktig gjeld	-920 245	2 253
Sum likvider tilført/brukt på virksomheten	-333 654 589	-302 325 038
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-582 750	0
Investert i verdipapirer	-50 000 000	-2 029 323 666
Salg av verdipapirer	413 891 901	2 264 680 821
Netto tilgang utlån	14 040 000	14 040 000
Sum likvider tilført/brukt på investeringer	377 349 151	249 397 154
Netto endring i likvider gjennom året	43 694 563	-52 927 884
Likviditetsbeholdning 1.1	38 121 607	91 049 490
Likviditetsbeholdning 31.12	81 816 171	38 121 607
1) Dette tallet fremkommer slik:		
Årsresultat	0	0
Netto gevinst/tap(+) verdipapirer	-91 176 579	-138 854 285
Verdijustering verdipapirer	-321 276 668	-217 765 228
Ordinære avskrivninger	379 719	379 719
Aksjekapitalutvidelse CT	-10 000 000	0
Tilført fra årets virksomhet	-422 073 528	-356 239 794

Noter til regnskapet for 2024

Note 1 **Regnskapsprinsipper**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Tilskudd;

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget.

Kursinntekter;

Kursinntekter inntektsføres når kurset er gjennomført.

Renteinntekter;

Renteinntekter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Valuta;

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Klassifisering og vurdering av balanseposter;

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset levetid avskrives planmessig over forventet økonomisk levetid. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Varige driftsmidler;

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid.

Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Bruksverdi er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Tilknyttet selskap;

Tilknyttet selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Kortsiktige plasseringer;

Verdien av verdipapirer styres risikomessig samlet og er således vurdert som en handelsportefølje. Porteføljen vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Avkastning fra kapitalforvaltningen er presentert som bruttostørrelser ved at kursgevinster er klassifisert som driftsinntekter og kurstap som driftskostnad.

Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som driftsinntekt.

Gevinster ved salg av aksjer resultatføres på det tidspunkt risiko og rettigheter knyttet til de solgte aksjene har gått over på kjøper (transaksjonstidspunktet).

Skatt;

Virksomheten i stiftelsen er skattepliktig.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

I den grad stiftelsen har netto skattepliktig formue, belastes stiftelsen med 0,3 % formuesskatt.

Avsetning for forpliktelser;

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den totale pensjonsforpliktelse ordningen har overfor de pensjonsberettigede leger. De pensjonsberettigede er leger som er autorisert som lege i Norge før 1.1.1993. For ordningens uførepensjon og barnepensjon er pensjonsretten uavhengig av autorisasjonstidspunkt. Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirksomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier.

Avsetning til sykehjelp, svangerskapsstønad mv. og engangsutbetaling ved død er basert på estimer. Avsetningen er estimert på bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste år.

Bruk av estimer;

Ledelsen har brukt estimer og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Kontantstrøm;

Kontantstrømoppstillingen viser netto kontantstrømmer gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Likviditetsbeholdning består av bankinnskudd.

Note 2 Netto avkastning finansinvesteringer

	2024	2023
Utbytte Eiendomsfond	16 806 143	14 530 320
Renteinntekter verdipapirer	0	0
Renteinntekter lån	6 083 525	6 424 462
Netto kursgevinst/tap	91 176 599	138 854 285
Netto valutasikring	0	0
Totalportefølje opp/ned justering verdipapirer	321 276 668	217 765 228
Honorar verdipapirer	0	-1 733 613
Diverse verdipapirer	-3 134 261	-296 975
Gevinst/(tap) finansinvesteringer	432 208 673	375 543 707

Samtlige globale investeringer er valutasikret. Dette innebærer at de globale investeringene samlet sett hverken har gevinst eller tap på valutasvingninger.

Investeringsporteføljen fikk en avkastning på 9,9 %, som er ca. 1,6 % -poeng svakere enn referanseindeksen. Dette ga et kronerresultat på 441,7 millioner.

Per 31.12.2024 var SOPs verdipapirer allokert slik:

FORVALTERMANDATER	Historisk kost	Kursverdi per 31.12.24	Over/underkurs
Aksjer			
Aksjer global fond - Baillie Gifford	396 935 529	564 106 154	167 170 625
Aksjer global fond- Acadian	372 405 483	494 981 494	122 576 011
Aksjer global fond - Nordea	306 290 233	378 413 400	72 123 167
Aksjer global fond - AB	365 000 000	442 939 536	77 939 536
Aksjer global fond - RBC	150 000 000	186 851 937	36 851 937
Aksjer OSEBX - Alfred Berg	84 959 011	255 987 909	171 028 898
Sum aksjer	1 675 590 256	2 323 280 430	647 690 174
Rentepapirer			
Alfred Berg - Nordiske renter	548 189 859	604 287 346	56 097 486
PIMCO globale renter - kort	438 065 989	480 125 162	42 059 173
Robeco globale renter - kort	443 430 670	493 628 396	50 197 726
Sum rentepapirer	1 429 686 518	1 578 040 904	148 354 385
Selskapsandeler/eiendom			
Storebrand Eiendomsfond	216 562 588	263 973 341	47 410 754
Union Core real estate Fund AS	200 000 000	188 363 489	-11 636 511
Sum selskapsandeler/eiendom	416 562 588	452 336 830	35 774 242
Sum totalportefølje	3 521 839 362	4 353 658 164	831 818 802

¹⁾ Verdien av opptjente ikke forfalte renter, innskudd forvaltningsbankonti, og uoppgjorte transaksjoner i renteporteføljene omfattes ikke av tabellen.

Verdipapirene hadde 1.1.2024 en urealisert gevinst på kr 510,7 millioner. En urealisert gevinst per 31.12.2024 på kr 832,0 millioner, som en økning i urealisert kursreserve på hele kr 321,3 millioner i 2024.

Note 3 Tilskudd - overføring fra Helfo

Med bakgrunn i de årlige tarifforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og KS, ble det i 2024 overført kr 59 551 998 fra Helfo til SOP.

Note 4 Ytelser

	2024	2023
Avbruddsytelser	98 858 032	84 573 414
Engangsstønad ved død	11 622 560	10 035 715
Avsatt avbruddsytelser	101 118 130	274 754 376
Avsatt engangsstønad ved død	6 252 092	-9 749 294
Avsatt administrasjonsfond	3 366 543	2 113 426
Avsatt fremtidige uførepensjoner	107 096 077	453 051 362
Sum ytelser	328 313 434	814 778 999

Avsetninger til uførepensjon, sykehjelp, svangerskapsstønad mv. og engangsutbetaling ved død er gjenstående midler i ordningen etter at pensjonsforpliktelsen er dekket opp. På bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste årene er forventet årlig utbetaling på 104,0 MNOK, samt årlig avsetning for nye uførepensjoner på 47,0 MNOK.

Administrasjonsfond er beregnet med en avsetning på 4 % av påløpt pensjonsforpliktelse, sykehjelp og svangerskapsstønad, samt engangsstønad ved død.

Note 5 Pensjoner

	2024	2023
Alderspensjon	214 541 789	203 694 569
Ektefelle- og barnpensjon	9 889 314	11 139 614
Uførepensjon	26 681 111	23 549 434
Pensjonsansvar	18 000	18 000
Avsatt engangspremie for løpende pensjon	-35 581 887	-238 775 344
Avsatt pensjonsrett yrkesaktive*	-94 720 831	-426 445 482
Sum pensjoner	120 827 495	-426 819 209

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den totale pensjonsforpliktelse ordningen har overfor de pensjonsberettigede leger. De pensjonsberettigede er leger som er autorisert som lege i Norge før 1.1.1993. For ordningens uførepensjon og barnpensjon er pensjonsretten uavhengig av autorisasjonstidspunkt.

*) Fra årsoppgjøret 2023 er avsetninger til uførepensjon for yrkesaktive flyttet til andre avsetninger i regnskapet.

Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirksomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier. Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:

Diskonteringsrente:	5,5 %
Regulering av grunnbeløpet (G):	2,5 %
Regulering av samordningsfradrag:	2,5 %
Regulering av pensjonsreferansen:	2,5 %

Note 6 Godtgjørelse til ledende personer/styret og revisor

Godtgjørelse	Styrehonorar	Andre honorar	Andre ytelser	Sum
Styrets leder	147 135	0	0	147 135
Styrets nestleder	73 567	0	0	73 567
Øvrige medlemmer styre	220 701	73 440	6 965	301 106
SUM	441 403	73 440	6 965	521 808

SOP har ikke egne ansatte, og det er ikke utbetalt godtgjørelser til andre enn styret. Det ble for lite utbetalt i styrehonorar for 2024 på kr 28 284. For lite utbetalt styrehonorar vil bli utbetalt i 2025.

Til revisor ble det i 2024 utbetalt kr 326 244 for revisjon og øvrige tjenester, beløpene er ink. mva. Beløpet fordeler seg som følger:

Lovpålagt revisjon	318 750
Skatterådgivning	7 494
Sum honorar revisor	326 244

Note 7 Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg slik:

	2024	2023
Formuesskatt	0	0
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skatt	0	0
Sum skattekostnad	0	0

Oversikt over midlertidige forskjeller

Verdien av utsatt skattefordel er satt til kr 0,-.
Fremførbart underskudd beløper seg til kr 1 460 220 678 per 1.1.2024.

Note 8 Egenkapital

	Grunn- Kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 1.1. 2024	14 950 000	0	14 950 000
Årets resultat		0	0
Egenkapital per 31.12. 2024	14 950 000	0	14 950 000

Note 9 Transaksjoner med nærstående parter

Lån til nærstående

	2024	2023
Lån til Christiania Torv AS	239 840 000	253 880 000

Kr. 225 800 000 av fordringer forfaller lenger enn ett år fram i tid.

Inntekter fra nærstående

	2024	2023
Renteinntekter lån til Christiania Torv AS	6 083 525	6 424 462

Kostnader til nærstående

	2024	2023
Dnlf, honorar saksbehandling og kapitalforvaltning	15 565 000	15 297 398

Note 10 Investeringer i tilknyttede/felleskontrollert virksomhet

Den norske legeforening og Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger eier 50 % aksjer hver av aksjene i Christiania Torv.

	Aksjekapital	Overkurs	Aksjer	Pålydende per aksje	Verdi per 31.12.2024
Christiania Torv AS (50%)	30 600 000	9 400 000	60 000	510	40 000 000

Egenkapitalutvikling i tilknyttet selskap i 2023

Christiania Torv AS (SOPs andel 50%)	Beløp
Egenkapital per 1.1. 2023	5 156 905
Årsresultat	2 408 939
Egenkapital per 31.12. 2023	7 565 844

2024-regnskapet til Christiania Torv AS er ikke klart per avleggelse av regnskapet.

Note 11 Bunden bankinnskudd

Av innestående på bankkonto er kr 321 730 bundet på skattetrekkkonto. Herav er kr 320 265 skyldig skattetrekk.

Note 12 Finansiell markedsrisiko

Kapitalen til SOP er forvaltet etter de samme regler som gjelder for kapitalforvaltning i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.

	Strategi Pr 31.12.24	Markedsverdi i % Pr 31.12.24
Norske aksjer	5,0 %	5,5 %
Globale aksjer	45,0 %	44,2 %
Eiendom	10,0 %	9,7 %
Globale obligasjoner	33,0 %	33,8 %
Pengemarked	0,5 %	1,7 %
Utlån- Christiania Torv	6,5 %	5,1 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Investeringsstrategien innebærer at porteføljen rebalanseres til strategiske basisvekter hver tredje måned.

SOPs utenlandsinvesteringer er valutasikret. Valutasikringen er inkludert i de respektive fondsmandatene.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Stephanides, Signe M T Von

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-1018282

IP: 89.8.xxx.xxx

2025-03-11 12:52:47 UTC

Skumlien, Siri

Daglig leder

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2005857

IP: 62.92.xxx.xxx

2025-03-11 12:55:14 UTC

Burkeland-Matre, Rune

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1260011

IP: 31.25.xxx.xxx

2025-03-11 14:26:46 UTC

Sivertsen, Anita Mølmesdal

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5992-4-3009013

IP: 155.55.xxx.xxx

2025-03-11 14:57:51 UTC

Hermansen, Marit

Styreleder

På vegne av: SOP Styret

Serienummer: no_bankid:9578-5995-4-294139

IP: 178.232.xxx.xxx

2025-03-11 22:35:56 UTC

Refsum, Arne Laudal

Styremedlem

På vegne av: SOP

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-11359

IP: 109.189.xxx.xxx

2025-03-12 07:13:22 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tillitstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.